

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.02.2018
RT I, 22.01.2018, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
15.01.2018 otsus nr 215

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 10.01.2018

§ 1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) koolieelne lasteasutus (edaspidi *lasteasutus*) ja põhikool, mis tegutsevad ühe asutusena;”;

2)paragrahvi 2 lõiget 3 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) gümnaasium, milles võib olla põhikooli klasse ning mille põhikooli klassides võib toimuda ainult mittestatsionaarne õpe;”;

3)paragrahvi 2 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Õpilase vajadusest lähtuvalt võib asutada ja pidada kooli tõhustatud tuge või erituge vajavatele õpilastele.”;

4)paragrahvi 6 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid ning on võrdväärselt kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest ja majanduslikust taustast, rahvusest, soost, elukohast või hariduslikust erivajadusest;”;

5)paragrahvi 7 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Koolikohustuse täitmise ja põhikooli riiklikule õppekavale vastava põhihariduse omandamise võimaluse valla või linna haldusterritooriumil elavatele koolikohustuslikele lastele tagab vald või linn, vajaduse korral kaasates erakooli pidajat või riiki.”;

6)paragrahvi 7 lõikes 4, § 11 lõike 1 punktis 6 ja § 22 lõikes 4 asendatakse sõna „nõustamiskomisjon” sõnadega „kooliväliline nõustamismeeskond” vastavas käändes;

7)paragrahvi 9 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Koolikohustuslik isik, kes oma tervises seisundi või individuaalse arengu tõttu ei ole koolikohustuslikku ikka jõudes saavutanud õpingute alustamiseks vajalikku koolivalmidust, võib käesoleva seaduse §-s 47 nimetatud koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel asuda koolikohustust täitma ühe õppeaasta võrra hiljem.”;

8)paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kooliväliline nõustamismeeskond soovitab koolikohustust täitma asuda ühe õppeaasta võrra hiljem, kui:
1) lapse tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed ning enesekohased oskused ei ole õpingute alustamiseks vajalikul määral välja kujunenud või
2) laps vajab haigusest, traumast või tervisehäirest tulenevalt pikaajalist ravi ning lapse tervises seisund ei võimalda tal igapäevases õppetöös osaleda.”;

9)paragrahv 23 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 23. Koduõpe ja haiglaõpe

(1) Koduõppena mõistetakse väljaspool kooliruumi korraldatavat õpet. Koduõpet rakendatakse:

- 1) kui õpilase terviseseisund ei võimalda tal kooli päevakavas ettenähtud õppes osaleda või
- 2) kui vanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada.

(2) Kodu- ja haiglaõppe tingimused ning korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Terviseseisundist tulenevat koduõpet korraldab kool vanema taotlusel ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

(4) Koduõpet vanema soovil korraldab ja rahastab vanem.

(5) Haiglaõppena mõistetakse haiglaravil viibiva põhi- või üldkeskharidust omandava õpilase õpet.”;

10)paragrahvi 24 lõike 3 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 26 lõike 3 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

12)paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Õpilaste arvu õpiabirühmas, tasemerühmas ja eriklassis määrab direktor, arvestades õpilaste hariduslike erivajaduste iseloomu, kooli teenindava eripedagoogi ja haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija või koolivälise nõustamismeeskonna või mõlema soovitusi. Eriklassis viiakse tõhustatud tuge saavate õpilaste õppetööd läbi kuni 12 õpilasega ja erituge saavate õpilaste puhul kuni kuue õpilasega. Kooli pidaja võib põhjendatud juhul direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul suurendada konkreetses eriklassis õpilaste arvu üheks õppeaastaks.”;

13)paragrahvi 37 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi.

(2) Vajaduse korral tagatakse õpilasele koolis tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi koos *tugispetsialistid*) teenus. Tugispetsialistide teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning teenuse rakendamist korraldab direktor.

(3) Tugispetsialistide teenuse kirjelduse ja teenuse rakendamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Kui ilmneb õpilase andekus, tagatakse talle koolis individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate või teiste spetsialistide poolt haridusprogrammide või haridusasutuste kaudu.

(5) Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaastas arenguveestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

(6) Arenguveestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Kui kool ei ole saanud koolikohustusliku õpilase vanemaga arenguveestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või vanem ei ole teist korda ilmunud arenguveestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks. Vajaduse korral ja teovõimelise õpilase nõusolekul kaasatakse arenguveestlusesse ka tema vanem.

(7) Arenguveestluse korraldamise tingimused ja korra kehtestab kooli direktor, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ning hoolekogule.”;

14)paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Eesti Haigekassa poolt koolitervishoiuteenuse eest tasu maksmise kohustuse täitmisel on aluseks hariduse infosüsteemi järgne õpilaste arv planeeritavale aastale eelneva aasta 10. novembri seisuga.”;

15)seaduse 3. peatüki 4. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4. jagu Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamine ja rakendamine”;

16)paragrahvid 46–50 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 46. Kooli pidaja ja kooli ülesanded vajaliku toe väljaselgitamisel ja rakendamisel

(1) Õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks ja õpilasele vajaliku toe pakkumiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor.

(2) Direktor määrab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija, kelle ülesanne on korraldada koolisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.

(4) Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.

(5) Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajaduse korral õpiabitundide korraldamist individuaalselt või rühmas.

(6) Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile. Direktor määrab koolis isiku, kes vastutab selle kaardi täitmise eest.

(8) Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

(9) Kool lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

(10) Õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks võib lisaks tavaklassidele moodustada ka õpiabi- või tasemerühmi või eriklasse. Õpe õpiabi- või tasemerühmas või eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning järgida tuleb haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija või koolivälise nõustamismeeskonna või mõlema soovitusi. Erituge vajava õpilase õpetamisel tavaklassis peab arvestama koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.

(11) Õpiabi- või tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekust.

§ 47. Soovituse andmine õppe ja kasvatuse korraldamiseks ning tugiteenuste rakendamiseks

(1) Haridus- ja Teadusministeerium korraldab soovitude andmise õppe ja kasvatuse korraldamiseks ning tugiteenuste rakendamiseks.

(2) Valdkonna eest vastutav minister võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülesande täitmiseks sõlmida riigi sihtasutusega halduslepingu. Halduslepingu täitmise üle teeb järelevalvet Haridus- ja Teadusministeerium.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud soovitude andja (edaspidi *kooliväliline nõustamismeeskond*) peab soovitude andmisel kaasama haridus-, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialistid.

(4) Koolivälisele nõustamismeeskonnale soovitude andmiseks esitatavate andmete loetelu, taotluse esitamise ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitude andmise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Koolivälise nõustamismeeskonna liikmel on õigus vanema nõusolekul töödelda soovitude andmiseks vajalikke õpilase isikuandmeid, sealhulgas delikaatseid isikuandmeid, üksnes soovitude andmiseks vajalikus mahus ja ulatuses.

§ 48. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendatav tugi

(1) Koolivälise nõustamismeeskonna soovitude kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines,

soovitab lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.

(2) Koolivälise nõustamismeeskonna soovitus kantakse hariduse infosüsteemi õpilaste, üliõpilaste ning arstresidentide alamregistrisse pärast seda, kui vanem on andnud nõusoleku soovitusel rakendamiseks. Nõusolek esitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(3) Kui elukohajärgse kohaliku omavalitsuse territooriumil ei ole võimalik korraldada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel kohast õpet, on õpilase elukohajärgne vald või linn kohustatud koostöös teiste koolide ja nende pidajatega tagama õpilasele hariduse omandamise võimalused ning korraldama transpordi või hüvitama õpilase sõidukulud. Transport korraldatakse ja sõidukulud hüvitatakse valla- või linnavalitsuse kehtestatud korras, välja arvatud juhul, kui sõidukulud hüvitatakse riigieelarvest ühistranspordiseaduse § 35 lõike 2 või § 36 lõike 2 alusel kehtestatud korras.

§ 49. Tõhustatud toe ja eritoe rakendamine haridusliku erivajadusega õpilasele

(1) Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu tervises seisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:

- 1) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
- 2) pidevat tugispetsialistide teenust ja osajaga õpet individuaalselt või rühmas;
- 3) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
- 4) õpet eriklassis.

(2) Erituge rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelepuudest või liitpuudest vajab:

- 1) puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;
- 2) osajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

(3) Tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks on kooli direktoril ja haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijal õigus töödelda hariduse infosüsteemi teise kooli või lasteasutuse ja koolivälise nõustamismeeskonna kantud andmeid koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ning tuge saavale õpilasele rakendatud tõhustatud toe ja eritoe kohta, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks.

§ 50. Lisaõpe põhikooli lõpetanutele

(1) Kooli pidaja otsusel võib põhikoolis pakkuda lisaõpet lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõppe alusel põhikooli lõpetanutele ning põhikooli riikliku õppekava järgi põhikooli lõpetanutele, kellele tulenevalt hariduslikust erivajadusest on vaja pakkuda täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks või tööturule üleminekuks.

(2) Lisaõppesse võetakse õpilasi, kes on saanud põhikooli lõputunnistuse samal aastal ja kes ei ole valmis õpinguid jätkama või tööturule suunduma või kes ei pääsenud soovitud õppeasutusse. Lisaõppes osalevatele õpilastele kohaldatakse õigusaktides statsionaarses õppes põhiharidust omandavate õpilaste kohta sätestatud käesolevast paragrahvist tulenevate erisustega.

(3) Lisaõpe kestab ühe õppeaasta. Lisaõppes osalejale võimaldatakse juhendatud õpet 1050 õppetunni ulatuses. Juhendatud õpe koosneb üldhariduslikust õppes, kutsealasest ettevalmistusest ning sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste arendamisest. Kutsealast ettevalmistust tehakse koostöös kohase kutseõppeasutuse või tööandjaga.

(4) Igale õpilasele koostatakse üleminekuplaan, kus määratakse tema konkreetne õppe sisu ja päevakava. Üleminekuplaani koostamisel arvestatakse õpilase teadmisi ja oskusi, õpilase ning vanema soove ja vajadusi ning kooli võimalusi.”;

17)paragrahvid 51–54 tunnistatakse kehtetuks;

18)paragrahvi 58 lõikes 3 asendatakse sõnad „õpilase üleviimine käitumisprobleemidega või kasvatusraskustega õpilaste klassi” sõnadega „käitumise tugikava koostamine”;

19)paragrahvi 61 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Vallad ja linnad võivad moodustada ühiselt hallatava kooli (edaspidi *ühiskool*), mille moodustamisele, juhtimisele ja tegevuse alustele kohaldatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-des 62¹–62³ sätestatud käesolevast seadusest tulenevate erisustega. Käesolevas seaduses kooli pidaja, valla või linna, valla- või linnavolikogu või valla- või linnavalitsuse kohta sätestatud kohaldatakse ühiskooli puhul sellele kohaliku omavalitsuse üksusele, kelle koosseisus on ühiskool moodustatud.”;

20)paragrahvi 66 lõike 1 punktist 5 jäetakse välja sõnad „ning vajaduse korral koolis tegutsevad hariduslike erivajadustega õpilaste klassid ja rühmad”;

21)paragrahvi 74 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Koolitöötajad on direktor, õppealajuhataja, õpetajad, tugispetsialistid, abiõpetajad, teised õppe- ja kasvatusalal töötavad ning muud töötajad.”;

22)paragrahvi 77 lõike 2 punktist 1 jäetakse välja sõnad „, välja arvatud Tallinnas või Tartus asuvas koolis”;

23)paragrahvi 77 lõike 2 punktist 2 jäetakse välja sõnad „, välja arvatud Tallinnas või Tartus asuvas kutseõppeasutuses”;

24)seaduse 5. peatüki 4. jagu täiendatakse §-ga 77¹ järgmises sõnastuses:

„§ 77¹. Tugispetsialisti lähtetoetus

(1) Tugispetsialisti lähtetoetus on esimest korda kooli tööle asuvale tugispetsialistile makstav toetus (edaspidi *tugispetsialisti lähtetoetus*).

(2) Tugispetsialisti lähtetoetust võib taotleda tugispetsialist, kes:

1) on omandanud erialase kõrghariduse ning asub 18 kuu jooksul pärast kõrghariduse omandamist esmakordselt tööle kooli logopeedina, eripedagoogina, koolipsühholoogina või sotsiaalpedagoogina. Tugispetsialisti lähtetoetust võib taotleda nelja kuu jooksul pärast erialase kõrghariduse omandamist ka tugispetsialist, kes asus esmakordselt logopeedina, eripedagoogina, koolipsühholoogina või sotsiaalpedagoogina tööle erialase kõrghariduse omandamise ajal või sellele vahetult eelnenud kõrgharidustasemel toimunud õppe käigus, tingimusel et eelnevate õpingute lõpetamise ja erialase kõrghariduse õpingute alustamise vahele jäi kuni üks aasta;

2) töötab vähemalt 0,5 ametikohaga koolis logopeedina, eripedagoogina, koolipsühholoogina või sotsiaalpedagoogina, kusjuures 0,5 ametikoha arvestamisel loetakse selle hulka ka samaaegne töötamine kutseõppeasutuses tugispetsialistina;

3) vastab ametikohale esitatavatele kvalifikatsiooninõuetele ning

4) valdab eesti keelt keeleseaduses sätestatud keeleoskustasemel C1.

(3) Kõrghariduse tasemel toimuva koolituse lõpetamise aastal rasedus- ja sünnituspuhkusel viibiva isiku, ajateenistusse kutsutud kaitsevägekohustuslase või välisriigis logopeedi-, eripedagoogi-, koolipsühholoogi- või sotsiaalpedagoogipraktikal viibinud isiku õigus taotleda tugispetsialisti lähtetoetust pikeneb vastavalt rasedus- ja sünnituspuhkuse ning lapsehoolduspuhkuse aja, aja- või asendusteenistuses viibimise aja või logopeedi-, eripedagoogi-, koolipsühholoogi- või sotsiaalpedagoogipraktika kestuse võrra.

(4) Tugispetsialisti lähtetoetuse suurus sätestatakse iga-aastases riigieelarve seaduses.

(5) Kui tugispetsialist töötab vähem kui 1,0 ametikohaga, muudetakse tugispetsialisti lähtetoetuse suurust tugispetsialisti proportsionaalselt täidetavale ametikohale vastavalt tugispetsialisti lähtetoetuse maksmise õppeaastal.

(6) Tugispetsialisti lähtetoetus tagastatakse käesoleva seaduse §-s 77 sätestatud alustel.

(7) Tugispetsialisti lähtetoetuse taotlemise, maksmise ja tagasinõudmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

25)paragrahvi 81 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riigil on õigus anda riigikooli pidamine kohaliku omavalitsuse ülesandena täitmiseks üle vallale või linnale ja vallal või linnal on õigus anda munitsipaalkooli pidamine üle riigile või teisele vallale või linnale.”;

26)paragrahvi 81 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Munitsipaalkooli pidamise üleandmisel teisele vallale või linnale taotletakse üleantavale koolile vähemalt kaks kuud enne käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud halduslepingu jõustumist koolitusloa üleandmist. Kui koolitusloa kontrollieseme asjaolud munitsipaalkooli pidamise üleandmisel ei muutu, muudab valdkonna eest vastutav minister munitsipaalkoolile väljastatud koolitusloa adressaadi või väljastab uue koolitusloa. Koolitusloa üleandmisest keeldumisel käsitletakse koolitusloa üleandmise taotlust uue koolitusloa taotlusena. Munitsipaalkooli pidamise üleandmisel riigile tunnistab valdkonna eest vastutav minister üleantava kooli koolitusloa kehtetuks.”;

27)paragrahvi 81 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Riigikooli pidamise üleandmisel vallale või linnale väljastab valdkonna eest vastutav minister üleantavale koolile tähtajatu koolitusloa ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud halduslepingu sõlmimisest arvates.”;

28)paragrahvi 81 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kooli pidamise üleandmisel tagab uus kooli pidaja õpilastele võimaluse jätkata üldhariduse omandamist samas koolis.”;

29)paragrahvi 81 lõike 6 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kooli pidamise üleandmise otsusest teatatakse kooli õpilastele, vanematele ja töötajatele hiljemalt kaks kuud enne uue õppeaasta algust.”;

30)paragrahvi 82 lõike 3 kolmas lause loetakse neljandaks lauseks ja lõiget täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Õpilaste eest, kes saavad tõhustatud tuge või erituge, määratakse iga-aastase riigieelarve seadusega toetus kooli tegevuskulude katmiseks (edaspidi *tegevuskulutoetus*).”;

31)paragrahvi 82 lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) õpetajate tööjõukulude toetust õpetajate tööjõukulude katmiseks, ja kui õpetajate tööjõukulude katmine on tagatud, siis tugispetsialistide tööjõukulude katmiseks, kui tugispetsialistidele tagatakse õpetajatele kehtestatud töötasu alammääruga samaväärne töötasu.”;

32)paragrahvi 82 lõiget 3 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) tegevuskulutoetust õpilastele tõhustatud toe või eritoe rakendamiseks ning tugispetsialistide tööjõukulude katmiseks juhul, kui tugispetsialistidele tagatakse õpetajatele kehtestatud töötasu alammääruga samaväärne töötasu.”;

33)paragrahvi 83 lõike 6 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui 1/12 õppekoha tegevuskulu maksumus on suurem kui käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta, lähtutakse tegevuskulude katmisel õppekoha tegevuskulu piirmäärast ühe kuu kohta.”;

34)paragrahvi 86 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Haldusjärelevalvet teostaval ametiisikul on õigus:

- 1) külastada kooli, et kontrollida õppe- ja kasvatustegevust ning hariduslike erivajadustega õpilastele toe pakkumist, teavitades eelnevalt direktorit;
- 2) osaleda õppenõukogu, hoolekogu ja vanemate koosolekutel;
- 3) tutvuda kooli dokumentidega;
- 4) saada koolilt teavet õigusaktide rakendamise kohta;
- 5) teavitada avalikkust ja vanemaid koolis tuvastatud rikkumistest;
- 6) rakendada teisi Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 75²sätetatud haldusjärelevalve meetmeid.”;

35)paragrahvi 87 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kui kooli pidaja ei täida käesoleva seaduse 3. peatüki 4. jaos sätestatud hariduslike erivajadustega õpilastele toe pakkumise kohustuse rikkumisega seotud ettekirjutust selles märgitud tähtaja jooksul, on sunniraha ülemäär 10 000 eurot.”;

36)seaduse 8. peatüki 1. jagu täiendatakse §-dega 100⁸–100¹⁰ järgmises sõnastuses:

„§ 100⁸. Üleminek tõhustatud toe ja eritoe rakendamisele

(1) Enne 2018. aasta 1. veebruari nõustamiskomisjonilt õpilastele antud soovitusel, mille põhjal võib rakendada lihtsustatud õpet või viia õpilane üle õpiraskustega õpilaste klassi, ja direktori otsused viia õpilane üle käitumisprobleemidega, raskete somaatiliste haigustega või kõnepuudega õpilaste klassi, loetakse alates 2018. aasta 1. veebruarist soovitusel rakendada õpilasele tõhustatud tuge.

(2) Enne 2018. aasta 1. veebruari nõustamiskomisjonilt õpilastele antud soovitusel, mille põhjal võib rakendada toimetuleku- või hooldusõpet või ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpet ning viia õpilane üle väikeklassi või tundeelu- ja käitumishäiretega, liitpuudega, kasvatusraskustega või nägemis- ja kuulmispuudega õpilaste klassi, loetakse alates 2018. aasta 1. veebruarist soovitusel rakendada õpilasele erituge.

(3) Koolid kooskõlastavad oma tegevuse käesoleva seaduse §-des 46–50 sätestatuga 2018. aasta 1. septembriks. Kuni nimetatud tähtpäevani võib kool lähtuda õpilasele toe pakkumisel meetmetest, mis on sätestatud käesoleva seaduse kuni 2018. aasta 31. jaanuarini kehtinud redaktsiooni §-des 46–54.

(4) 2018. aasta 1. veebruari seisuga nõustamiskomisjoni menetluses olevad taotlused lahendatakse 2018. aasta 1. veebruaril jõustunud regulatsiooni alusel.

§ 100⁹. Tugispetsialisti lähtetoetuse suurus 2018. aastal

Käesoleva seaduse § 77¹ lõike 4 alusel kehtestatud tugispetsialisti lähtetoetuse suurus on 2018. aastal võrdne käesoleva seaduse § 77 lõike 3 alusel 2018. aasta riigieelarve seaduses kehtestatud õpetajate lähtetoetuse suurusega.

§ 100¹⁰. Riigieelarvest toetuse eraldamine tõhustatud toe ja eritoe kulude katmiseks 2018. aastal

Käesoleva seaduse § 82 lõike 3 alusel eraldatakse riigieelarvest toetust 2018. aastal tõhustatud toe ja eritoe kulude katmiseks alates 2018. aasta 1. jaanuarist.”.

§ 2. Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmine

Eesti Vabariigi haridusseadust täiendatakse VIII¹. osaga järgmises sõnastuses:

„VIII¹. osa HARIDUSSTIPENDIUMID JA -PREEMIAID

§ 35¹. Haridusstipendiumide ja -preemiate määramine

(1) Vabariigi Valitsus määrab silmapaistvate töösaavutuste eest riiklike hariduspreemiaid ja valdkonna eest vastutav minister määrab haridusvaldkonna arengu ergutamiseks riiklike haridusstipendiume.

(2) Riiklike haridusstipendiumide ja -preemiate määramise tingimused ning korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”.

§ 3. Erakooliseaduse muutmine

Erakooliseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 22 lõike 2 teine lause loetakse kolmandaks lauseks ja lõiget täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Õpilaste eest, kes saavad tõhustatud tuge või erituge, määratakse iga-aastase riigieelarve seadusega toetus kooli tegevuskulude katmiseks.”;

2) paragrahvi 23¹ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Korraldusorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korralduse §-des 30, 31, 32 ja 50–53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korralduse §-s sätestatud alusel ja korras.”;

3) paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Tõhustatud tuge ja erituge saavate õpilaste eest ei eraldata käesoleva paragrahvi alusel toetust tegevuskulude katmiseks.”;

4) seadust täiendatakse §-ga 44² järgmises sõnastuses:

„§ 44². Riigieelarvest toetuse eraldamine tõhustatud toe ja eritoe kulude katmiseks 2018. aastal

Käesoleva seaduse § 22 lõike 2 alusel eraldatakse riigieelarvest toetust 2018. aastal tõhustatud toe ja eritoe kulude katmiseks alates 2018. aasta 1. jaanuarist.”;

5) paragrahv 45 tunnistatakse kehtetuks.

§ 4. Koolieelse lasteasutuse seaduse muutmine

Koolieelse lasteasutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõigetes 5 ja 6 asendatakse sõnad „§-s 50 nimetatud nõustamiskomisjoni” sõnadega „§-s 47 nimetatud koolivälise nõustamismeeskonna”;

2) paragrahvi 10 lõikes 2 asendatakse sõna „nõustamiskomisjoni” sõnadega „koolivälise nõustamismeeskonna”;

3) paragrahv 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 14. Lapse erivajaduse toetamine

(1) Pedagoogid jälgivad lapse arengut ja toimetulekut lasteasutuses ning vajaduse korral kohandavad õppe- ja kasvatustegevust lapse erivajaduse järgi. Lapse arengu hindamisel ja toetamisel lähtutakse põhimõtetest, mis on sätestatud koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas.

(2) Lapsele tagatakse vajaduse korral logopeedi ja eripedagoogi või muu tugiteenus, mille rakendamiseks loob võimalused lasteasutuse pidaja ning mille rakendamist korraldab direktor.

(3) Keha-, kõne-, meele- või vaimupuudega ning eriabi või -hooldust vajavatele lastele (edaspidi *erivajadusega laps*) loob valla- või linnavalitsus arengu- ja kasvamisvõimalused elukohajärgses lasteasutuses.

(4) Erivajadusega lapsele luuakse arengutingimused sobitusrühmas koos teiste lastega.

(5) Kui elukohajärgses lasteasutuses pole võimalik sobitusrühma moodustada, moodustab valla- või linnavalitsus erirühma või asutab erilasteaia.”

§ 5. Kutseõppeasutuse seaduse muutmine

Kutseõppeasutuse seaduse § 25 täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

„(9) Vajalike tugiteenuste ja -meetmete määramiseks ning rakendamiseks on kooli direktoril õigus töödelda hariduse infosüsteemi teise õppeasutuse ja koolivälise nõustamismeeskonna kantud andmeid koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ning tuge saavale õpilasele rakendatud tugiteenuste ja -meetmete kohta, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik tugiteenuste ja -meetmete rakendamiseks.”

§ 6. Riigivaraseaduse muutmine

Riigivaraseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 33 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1, 1², 2 või 3 alusel omandatud kinnisasi võõrandatakse või koormatakse hoonestusõigusega kümne aasta jooksul pärast kinnisasja omandamist, siis peab võõrandaja või hoonestusõiguse seadja hüvitama riigile 65 protsenti vara harilikust väärtusest, mis sellel oli tema poolt omandamise hetkel, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud juhul. Hüvitis tuleb riigi tuludesse kanda võõrandamise korral viie aasta jooksul ja hoonestusõiguse seadmise korral kümne aasta jooksul tehingu päevast arvates.”;

2)paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Vabariigi Valitsus võib kinnisasja või piiratud asjaõiguse tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamise nõusoleku andmisel otsustada, et käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud hüvitist ei tule tasuda, kui koos varaga antakse üle avaliku ülesande täitmise kohustus ning hüvitise tasumine oleks vastuolus riigilt omandatud kinnisasja omandamise aluseks olnud kokkulepetega.”.

§ 7. Tulumaksuseaduse muutmine

Tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punktis 4 asendatakse sõna „spordipreemiaid” sõnadega „haridus- ja spordipreemiaid”.

§ 8. Ühistranspordiseaduse muutmine

Ühistranspordiseaduse § 32 lõike 2 punktis 3 asendatakse sõna „nõustamiskomisjoni” sõnadega „koolivälise nõustamismeeskonna”.

§ 9. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2018. aasta 1. veebruaril.

Enn Eesmaa
Riigikogu aseesimees